

DISPOSICIONS**DEPARTAMENT DE CULTURA****ACORD GOV/17/2017, de 21 de febrer, pel qual es declara bé cultural d'interès nacional, en la categoria de zona arqueològica, el jaciment ibèric de Ca n'Oliver, a Cerdanyola del Vallès.**

Per la Resolució CLT/2136/2015, de 15 de setembre (DOGC núm. 6966, de 30.9.2015), es va incoar l'expedient de declaració de bé cultural d'interès nacional, en la categoria de zona arqueològica, a favor del jaciment ibèric de Ca n'Oliver, a Cerdanyola del Vallès.

S'han complert tots els tràmits preceptius en la instrucció d'aquest expedient d'acord amb els articles 8 i següents de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català.

Consten en l'expedient els informes favorables del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català i de l'Institut d'Estudis Catalans.

Durant la tramitació de l'expedient s'ha presentat una única al·legació que ha estat degudament analitzada i contestada per la Direcció General d'Arxius, Biblioteques, Museus i Patrimoni.

A proposta del conseller de Cultura, el Govern

Acorda:

—1 Declarar bé cultural d'interès nacional, en la categoria de zona arqueològica, el jaciment ibèric de Ca n'Oliver, a Cerdanyola del Vallès, segons la descripció, la justificació i l'emplaçament que consten en l'annex 1 d'aquest Acord. La delimitació de la zona arqueològica es detalla en l'annex 2 i es representa en el plànol que es publica juntament amb aquest Acord.

—2 Determinar com a criteri bàsic que, amb caràcter específic, ha de regir les intervencions a la zona arqueològica declarada, la necessitat d'autorització prèvia del Departament de Cultura per a les actuacions següents:

- a) Els anivellaments de finques o parcel·les.
- b) L'arranjament dels vials existents o l'obertura de nous.
- c) La plantada, la tala i l'arrencada d'arbres.
- d) Les remocions i excavacions del terreny per a gasoductes, conduccions elèctriques, obres de clavegueram o desguàs d'aigües o d'altre tipus d'instal·lacions.

—3 Publicar íntegrament al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* i al *Boletín Oficial del Estado* aquest Acord, de conformitat amb el que preveu l'article 12 de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català, i notificar-ho a les persones interessades i a l'ajuntament on radica el bé.

Contra aquest Acord, que exhaureix la via administrativa, es pot interposar un recurs potestatiu de reposició davant del Govern de la Generalitat de Catalunya en el termini d'un mes, o bé un recurs contenciós administratiu davant del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya en el termini de dos mesos, a comptar, en tots dos casos, de la publicació al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* o de l'endemà de la notificació corresponent.

CVE-DOGC-A-17052122-2017

Barcelona, 21 de febrer de 2017

Joan Vidal de Ciurana
Secretari del Govern

Annex 1

Descripció, justificació i emplaçament

El poblat ibèric de Ca n'Oliver està situat al sud del nucli urbà de Cerdanyola del Vallès (Vallès Occidental), al turó de Ca n'Oliver, al barri de Montflorit, dins del Parc Natural de Collserola. És un enclavament rellevant de l'antic territori de la Laietània i del món ibèric català. La diacronia d'aquest assentament (segles VI a I aC) abasta la gènesi de l'iberisme i tota la vigència del món ibèric fins a la seva desaparició dins del procés de la romanització. Un darrer assentament en època altmedieval (s. VIII-XI dC) tanca l'ocupació d'aquest turó en el passat.

La seva estratègica ubicació geogràfica, en un nus de comunicacions, dominant un territori fèrtil de potencialitat agrícola i ramadera notable, juntament amb el fet que el poblat disposi d'estructures defensives complexes (un mur de tanca, torres i fossats articulats, dues portes amb poternes laterals i, en un cas, protegida per un avantmur) fa pensar que va constituir un nucli vertebrador d'un ampli territori i que va ser un centre de captació i redistribució de la producció. La presència de fragments d'escultures zoomorfes, possiblement d'algun monument funerari, planteja la presència d'elits socials i que es tracti d'un assentament aristocràtic. Els fragments escultòrics i una estela gravada apunten a l'existència d'una necròpolis en algun indret proper encara per localitzar.

El jaciment ibèric exemplifica el model diacrònic d'urbanisme d'aquesta cultura, contrastat per la seva estratigrafia. La recerca arqueològica ha permès establir les fases cronològiques següents:

Fase 0 (550-535 aC): Es tracta d'un moment preurbà amb cabanes fetes amb materials peribles de les quals resten els forats de pal que dibuixen formes rectangulars. Els materials associats permeten emmarcar aquesta fase en l'ibèric antic.

Fase 1 (535-425 aC): Correspon a les primeres manifestacions urbanes. Les cabanes es van perfeccionant amb base de pedra i una sola cambra, identificació de materials fets a torn i a mà, documentació de zones comunes de pas, primers dispositius de conducció d'aigües i primers exemples de rituals d'inhumació humana infantil, pertanyents al període ibèric antic. En aquesta fase destaquen els tres fragments escultòrics d'un mínim de dues escultures de feli.

Fase 2 (425-300 aC): Correspon al període ibèric ple i coincideix amb un canvi en el planejament urbà: s'urbanitzen noves terrasses, es construeixen cases més àmplies de 2-4 habitacions, es creen espais dedicats específicament a la transformació de les matèries primeres, a la producció artesanal i a l'emmagatzematge. També s'incrementen els elements vinculats als rituals religiosos i domèstics com són les terracotes de cap de Demèter.

Fase 3 (300-200 aC): Període de consolidació econòmica i política del poblat. Es produeix una reorganització urbana i una ampliació de l'àrea ocupada que afecta els habitatges i els espais col·lectius del poblat. S'aixeca un accés monumental al poblat, es renoven les defenses exteriors i es construeix un gran fossat que envolta la meitat sud del poblat, per davant de la muralla. A l'extrem oriental, es construeix una torre trapezoidal, solidària amb una nova porta. Fora del poblat, prop de la porta sud, s'obre un camp de grans sitges amb un gran potencial d'acumulació d'excedent. Al final d'aquest període es produeix una inflexió important, que pot coincidir amb els esdeveniments relacionats amb la Segona Guerra Púnica.

Fase 4 (200/175-50 aC): S'inicia el breu període d'abandó del poblat segons les evidències de potents nivells de destrucció. Poc després es constata una transformació del poblat amb influències de la cultura romana. Pel que fa a l'urbanisme, es desmantellen les estructures preexistents i se'n creen d'altres on les habitacions es fan més grans, seguint possiblement un nou sistema de coberta d'inequívoca filiació romana. Les sitges persisteixen en l'àmbit domèstic i en el camp de sitges fora muralla. Es documenta una major diversitat de ceràmiques importades i de produccions locals i també una estela decorada amb unes llances gravades. La fase final ja coincideix amb el procés de romanització del poblat.

CVE-DOGC-A-17052122-2017

Fase altmedieval (s. VIII-XI dC): Els vestigis identificats formen part d'un possible *castellum* esmentat al cartulari de Sant Cugat, encara que les estructures es redueixen a fons de cabana amb dos fogars i a dues fosses d'emmagatzematge que es van reaprofitar per inhumar un individu.

Les restes conservades d'aquest poblat destaquen, doncs, pels valors patrimonials següents:

- Singularitat: El poblat ibèric de Ca n'Oliver és, ara per ara, una peça fonamental dins l'estudi de l'antic territori de la Laietània i, en general, del món ibèric català. La seva llarga trajectòria en el temps, amb una ocupació continuada des de la formació de l'iberisme (s. VI aC) i fins a la seva desaparició (s. I aC), el converteixen en un enclavament especialment rellevant per a l'estudi d'aquesta cultura.
- Excepcionalitat: És en el poblat de Ca n'Oliver on es documenta per primera vegada el ritual de les inhumacions infantils i els testimonis més septentrionals d'escultura ibèrica zoomorfa. Així mateix, els materials arqueològics recuperats a les excavacions formen un conjunt d'interès excepcional que constitueix un dels seus principals actius ja que es tracta d'una de les col·leccions de materials més destacades del país. A això cal afegir les restes del *castellum* altmedieval localitzades.
- Capacitat discursiva: El model de gestió de tot el recurs patrimonial és també modèlic, atès que s'ha sabut combinar la recerca arqueològica amb la consolidació i la restauració de les estructures i materials, l'exposició d'aquestes a través del Museu, així com l'oferta didàctica i educativa, amb l'objectiu d'explicar el fenomen de l'iberisme a tota la ciutadania.

Per tot plegat, el jaciment ibèric de Ca n'Oliver constitueix un espai patrimonial de primera magnitud per a la recerca, amb valors arqueològics, històrics, arquitectònics i culturals indiscutibles que il·lustren a bastament aquest enclavament ibèric i faciliten la comprensió del conjunt del món ibèric en el context històric del Mediterrani occidental. Mostra l'origen i l'evolució de l'urbanisme en el marc de la Laietània. En el museu s'exposen més de 500 objectes trobats a les excavacions arqueològiques, i al poblat es poden veure més de 7.000 m² de restes recuperades així com tres habitatges reconstruïts. La qualitat, la significació i la diacronia de les dades permeten entendre el curs de la vida quotidiana i cultural del poblat i tenir una visió força completa de la societat i dels esdeveniments viscuts al llarg de la seva ocupació.

Annex 2

Descripció de la delimitació

La línia que defineix el perímetre de l'àrea protegida del bé cultural d'interès nacional, zona arqueològica, respon a criteris científics i patrimonials i preveu l'extensió potencial del jaciment.

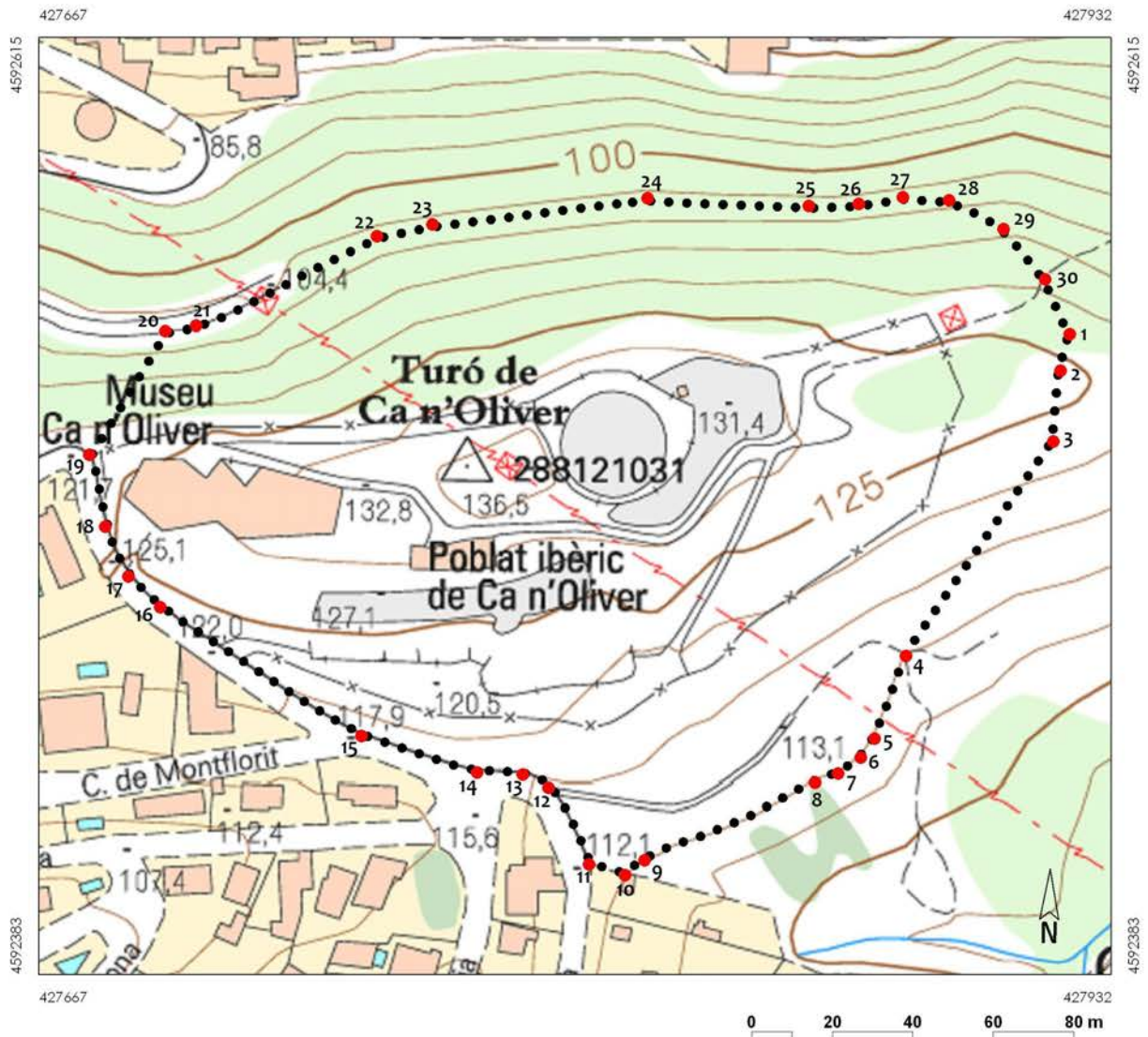
La delimitació de la zona arqueològica coincideix amb els límits de la parcel·la on s'ubiquen el poblat ibèric i el museu, la qual és propietat de l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès (referència cadastral 7927701DF2972F0001QY). Aquesta àrea inclou una altra parcel·la on s'ubica un dipòsit d'aigües que és propietat de la Sociedad General de Aguas de Barcelona, SA (referència cadastral 7927702DF2972F0001PY).

La coordenada central UTM (ETRS89) de la zona arqueològica delimitada és: x-427.783; y-4.592.481.

(Vegeu la imatge al final del document)

[Plànol_DOGC_BCIN_Ca_N_Oliver.pdf](#)

(17.052.122)

 BCIN

Zona Arqueològica de
ca n'Oliver

Index	UTM X	UTM Y	Index	UTM X	UTM Y
1	427922	4592541	16	427697	4592473
2	427920	4592532	17	427689	4592481
3	427918	4592515	18	427684	4592493
4	427882	4592462	19	427680	4592511
5	427874	4592441	20	427698	4592542
6	427870	4592436	21	427706	4592543
7	427865	4592432	22	427751	4592565
8	427859	4592430	23	427765	4592568
9	427818	4592411	24	427818	4592575
10	427812	4592407	25	427858	4592573
11	427803	4592410	26	427870	4592573
12	427793	4592429	27	427881	4592575
13	427787	4592432	28	427892	4592574
14	427776	4592433	29	427906	4592567
15	427747	4592442	30	427916	4592555